



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.011.01.2020

Pan
Andrzej Uryga
Starosta Powiatu Chrzanowskiego
Partyzantów 2
32-500 Chrzanów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/089 - Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, 32-500 Chrzanów, ul. Partyzantów 2 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Uryga – Starosta Powiatu Chrzanowskiego ² (akta kontroli str. 2-5)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie organizacyjne, kadrowe oraz finansowe do realizacji zadań.2. Wykonywanie zadań związanych z gospodarką leśną.3. Prowadzenie postępowań administracyjnych i egzekucyjnych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018–2020, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem w zakresie zdarzeń i danych niezbędnych do dokonania ocen.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Rafał Rossowski - specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/107/2020 z 23 czerwca 2020 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: *Starostwo*.

² Dalej: *Starosta*.

³ Dz. U. z 2020 r., poz. 1200, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2018-2020 Starostwo było odpowiednio przygotowane organizacyjnie, kadrowo i finansowo do realizacji zadań związanych z nadzorem nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa⁵. Zadania te przypisano wyznaczonej komórce organizacyjnej, a także zapewniono odpowiednio wykwalifikowaną kadrę. Pracownicy Starostwa nie prowadzili jednak aktywnego nadzoru nad lasami niepaństwowymi. Zadania w tym zakresie realizowane były przez Nadleśnictwa na mocy zawartych porozumień.

W Starostwie właściwie zaplanowano i wydatkowano środki finansowe na zadania związane z nadzorem nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Środki te przeznaczone były na realizację porozumień z Nadleśnictwami oraz opracowanie dokumentacji urzędzeniowej.

Posiadana przez Starostwo dokumentacja urzędzeniowa lasu obejmowała swoim zasięgiem całą powierzchnię nadzorowanych lasów. W 2019 r. ze względu na koniec ważności uproszczonych planów urządzenia lasu⁶ w Gminie Alwernia Starostwo przystąpiło do ich sporządzenia.

Starostwo w prawidłowy sposób podejmowało działania w zakresie zlecenia sporządzenia aktualnie obowiązującej dokumentacji urzędzeniowej. Zapewniono opracowanie tej dokumentacji przez wykonawcę spełniającego odpowiednie wymagania techniczne i kadrowe, a także stosowanie przez niego, w zleconym zakresie, procedur zgodnych z przepisami prawa.

Pracownicy Starostwa nie weryfikowali opracowywanej przez samorzady gminne dokumentacji urzędzeniowej dla lasów, których były właścicielami.

Zgodnie z porozumieniami zawartymi z Nadleśnictwami, pozyskane w lasach niepaństwowych drewno podlegało ocechowaniu przez leśniczych, którzy następnie wystawiali właścicielom lasów, świadectwa legalności pozyskania drewna. Starosta nie sprawował jednak bieżącego nadzoru nad tymi działaniami. Starosta wywiązywał się z wynikającego z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁷ obowiązku przekazywania danych statystycznych dotyczących lasów niepaństwowych do GUS, jednakże sprawozdania statystyczne L-03 za lata 2018 i 2019 sporządzone zostały w sposób nierzetelny, bowiem niektóre dane wykazano w nich niezgodnie ze stanem faktycznym.

W latach 2018-2020 Starosta nie korzystał z możliwości kontroli i oceny realizacji powierzonych Nadleśnictwom zadań, przewidzianych w zawartych porozumieniach. Posiadał natomiast informacje o zakresie działań podejmowanych przez Nadleśniczych, które pozyskiwał ze składanych przez nich sprawozdań rocznych.

W latach 2018-2020 prowadzone przez Starostwo postępowania administracyjne zakończone decyzjami były prowadzone prawidłowo. W badanym okresie w Starostwie nie wystąpiła konieczność prowadzenia postępowań egzekucyjnych

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę ogólną w formie opisowej.

⁵ Dalej również: *lasy niepaństwowe*.

⁶ Dalej: *UPUL*.

⁷ Dz. U. z 2020 r., poz. 443, ze zm., dalej: *ustawa o statystyce*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie organizacyjne, kadrowe oraz finansowe

Opis stanu faktycznego

1.1 W Starostwie obowiązywał Regulamin organizacyjny, który w okresie objętym kontrolą uchwałami Zarządu Powiatu Chrzanowskiego został przyjęty i dwukrotnie zmieniany.⁹ Zadania z zakresu m.in. gospodarki leśnej przypisano Wydziałowi Ochrony Środowiska¹⁰. Do głównych zadań Wydziału w tym zakresie należało m.in.:

- 1) prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa;
- 2) sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu¹¹, zatwierdzanie uproszczonych planów urządzania lasu;
- 3) wydawanie decyzji w sprawie uznania lasu za ochronny lub pozbawienie go ochronności;
- 4) wydawanie decyzji w sprawie dotacji na odnowienia lasów uszkodzonych na skutek np. klęsk żywiołowych, pożarów oraz na zalesienia gruntów rolnych;
- 5) wydawanie decyzji na pozyskanie drewna niezgodnie z UPUL, oraz decyzji na podstawie inwentaryzacji;
- 6) wydawanie decyzji w sprawie zmiany lasu na użytek rolny;
- 7) zarządzanie z urzędu lub na wniosek nadleśniczego o wykonaniu zabiegów zwalczających i ochronnych w lasach zagrożonych organizmami szkodliwymi;
- 8) sporządzanie oceny udatności upraw leśnych;
- 9) prowadzenie spraw związanych z wyłączeniem gruntów z upraw rolnych i prowadzeniem upraw leśnych;
- 10) wydawanie zaświadczeń na podstawie art. 37a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹²,
- 11) prowadzenie spraw związanych z ekwiwalentem za prowadzenie upraw leśnych.

(akta kontroli str.6-43)

Na terenie Powiatu Chrzanowskiego nadzór nad gospodarką leśną, na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o lasach, Starosta powierzył Nadleśniczemu Nadleśnictwa w Chrzanowie i Nadleśnictwa w Krzeszowicach, zawierając z nimi porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia niektórych spraw z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Z Nadleśnictwem Krzeszowice porozumienie dotyczyło lasów położonych na terenie gminy Alwernia¹³, a z Nadleśnictwem Chrzanów lasów położonych na terenie gminy Babice oraz miasta i gminy Chrzanów, Libiąż i Trzebinia¹⁴.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano oceny cząstkowe w formie opisowej.

⁹ Uchwałą Nr 188/5/2018 r. z 11 stycznia 2018 r. w sprawie: uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Chrzanowie przyjęto regulamin organizacyjny. Uchwałą Nr 211/80/2018 z 14 czerwca 2018 r. w sprawie: zmiany Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Chrzanowie zmieniono Regulamin Organizacyjny i Uchwałą Nr 1/2/2018 z 29 listopada 2018 r. ponownie zmieniono Regulamin Organizacyjny.

¹⁰ Dalej: *Wydział*.

¹¹ Dalej: *inwentaryzacja*.

¹² Dz.U. z 2020 r. poz. 1463, ze zm., dalej: *ustawa o lasach*.

¹³ Porozumienie nr OŚR.IOS.273.81.2017 z 10 marca 2017 r. zmienione aneksami: nr 1 z 7 marca 2018 r., nr 1 z 7 marca 2019 r., nr 2 z 28 marca 2020 r. oraz 10 marca 2020 r.

¹⁴ Porozumienie nr OŚR.IOS.273.80.2017 z 10 marca 2017 r., zmienione aneksami: nr 1 z 7 marca 2018 r., nr 1 z 18 lutego 2019 r., nr 2 z 25 marca 2019 r. oraz nr 1 z 10 marca 2020 r.

Prowadzenie spraw przez Nadleśniczych dotyczyło w szczególności:

- przygotowania materiałów niezbędnych do wydania przez Starostę decyzji określającej zadania zapewniające powszechną ochronę lasów, w przypadku niewykonania przez właściciela lasów obowiązków określonych w art. 9 ust. 1 ustawy o lasach (art. 9 ust. 2 ustawy o lasach);
- dokonywania ocen udatności upraw leśnych (art. 14 ust. 8 ustawy o lasach);
- cechowania drewna pozyskanego w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz wystawianie właścicielowi lasu dokumentu stwierdzającego legalność pozyskania drewna (art. 14a ust. 3 ustawy o lasach);
- przygotowania materiałów niezbędnych do wydania przez Starostę decyzji na podstawie inwentaryzacji stanu lasu lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa (art. 19 ust. 3 ustawy o lasach);
- nadzorowania wykonania zatwierdzonych UPUL w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa (art. 22 ust. 5 ustawy o lasach);
- przygotowania materiałów niezbędnych do wydania przez Starostę decyzji w sprawie nakazywania decyzją właścicielom lasów wykonania obowiązków określonych w art. 13 ustawy o lasach albo zadań zawartych w uproszczonym planie urządzenia lasu lub w decyzji, o której mowa w art. 19 ust. 3 ustawy o lasach, w przypadku gdy właściciele lasów tych obowiązków i zadań nie wykonują (art. 24).

(akta kontroli str. 123-152)

1.2 W Wydziale zadaniami z zakresu m.in. lasów w okresie objętym kontrolą zajmowały się dwie osoby (jedna do 31 lipca 2019 r. – w związku przejściem na emeryturę, a druga od 1 lipca 2019 r.). Obie osoby posiadały wykształcenie kierunkowe związane z leśnictwem.

W zakresie obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracownika w obu przypadkach wskazano m.in. przygotowanie decyzji w sprawie przyznania środków na pokrycie kosztów zalesienia gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa, zatwierdzanie UPUL¹⁵, przygotowanie decyzji uznającej lasy za ochronne prowadzenie spraw związanych z wypłatą ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych czy prowadzenie innych zadań w zakresie ustawy o lasach. W przypadku drugiej osoby w zakresie obowiązków nie wskazano zapisów związanych z gospodarką leśną. W zakresie wskazano jedynie, że zastępuje ww. osobą w przypadku jej nieobecności.

(akta kontroli str. 98-108)

Na terenie powiatu łącznie znajdowało się 1 605 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Pod nadzór jednej osoby podlegała powierzchnia 1 228 ha lasów¹⁶. Jak wyjaśnił pracownik Wydziału zajmujący się w Starostwie m.in. nadzorem na lasami prócz wskazanego zakresu wykonywał szeroki zakres obowiązków ale dzięki porozumieniu zawartemu z Nadleśnictwami Chrzanów i Krzeszowice był odciążony z części obowiązków terenowych związanych z lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 50-51)

¹⁵ Weryfikacja zgodności dokumentacji.

¹⁶ Wg stanu na 30 czerwca 2020 r.: 1 118 ha – osoby fizyczne, 64 ha – wspólnoty gruntowe oraz 46 ha pozostałe.

1.3 Pracownik Starostwa zajmujący nadzorowaniem nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa nie był właścicielem, współwłaścicielem ani nie dzierżawił działki lub działek leśnych, natomiast Dyrektor Wydziału jak oświadczył jest współwłaścicielem trzech działek leśnych o łącznej powierzchni ok. 59,6 ara położonych na terenie Powiatu Chrzanowskiego. W Starostwie nie wdrożono uregulowań w zakresie sprawowania nadzoru w sytuacji konfliktu interesów, kiedy właścicielami lasów są osoby sprawujące nadzór bądź osoby wskazane w art. 24 § 1 Kpa. W związku z przekazaniem nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa Nadleśniczemu nie stwierdzono by w zakresie zarządzania tymi działkami zachodził konflikt interesów.

(akta kontroli str. 48-51)

1.4 W okresie objętym kontrolą na zadania związane z nadzorem nad lasami niestanowiącymi własności skarbu Państwa Starostwo odpowiednio w latach 2018-2020 zaplanowało 51 500 zł, 91 000 zł oraz 61 000 zł. Wszystkie zaplanowane środki były środkami własnymi Starostwa.

Wydatki ogółem związane z nadzorem nad gospodarką leśną odpowiednio w latach 2018-2020 wyniosły: 47 851,65 zł, 75 765,93 zł oraz 15 460,03 zł (do 30 czerwca 2020 r.).

Stawka wynagrodzenia otrzymywanego przez nadleśnictwo za nadzór nad 1 ha lasów wynosiła dla Nadleśnictwa Chrzanów 31 zł/ha (za ok. 1278 ha)¹⁷ i dla Nadleśnictwa Krzeszowice 33 zł/ha (za ok. 332 ha)¹⁸.

Z uwagi na powierzenie zadań związanych z nadzorem nad lasami niepaństwowymi Nadleśnictwom, powiat nie ponosił kosztów podróży służbowych pracowników Starostwa.

(akta kontroli str. 52, 97, 109, 110, 123-153, 154-171)

Starosta wyjaśnił, że środki finansowe przeznaczone na nadzór nad lasami są wystarczające do rzetelnej realizacji zadań. Są to środki własne Powiatu, a w ramach podpisanych umów Nadleśnictwa Chrzanów i Krzeszowice realizują powierzone zadania w sposób prawidłowy.

Urzędnik Starostwa zajmujący się prowadzeniem zadań w zakresie ustawy o lasach wskazał, że Nadleśnictwa Chrzanów i Krzeszowice w okresie objętym kontrolą nie zwracały się o przekazanie dodatkowych środków na nadzór nad lasami w związku z tym obecne środki finansowe są wystarczające do prowadzenia nadzoru

(akta kontroli str. 44-47, 50-51)

1.5 Starostwo posiadało sporządzone UPUL dla 55 miejscowości. W 2017 r. sporządzono plany dla 44 obrębów ewidencyjnych i w 2020 r. dla 11. Starostwo nie opracowywało inwentaryzacji urządzenia lasu.

Obowiązujące w Powiecie UPUL swym zasięgiem obejmowały 100% powierzchni, tj. wg stanu na koniec 2018 r. i 2019 r. – 1 610,67ha i na 30 czerwca 2020 r. – 1 604,97ha.

Łączny koszt wykonania dokumentacji UPUL obowiązującej na 30 czerwca 2020 r. wyniósł 82 995,85 zł (tj. 51,71 zł/ha), z czego w 2017 r. dla 44 obrębów ewidencyjnych wyniósł 60 413,16 zł, a w 2019 r. dla 11 obrębów ewidencyjnych wyniósł 22 582,69 zł. Starostwo dla ciągłości ważności dokumentacji urzędzeniowej w 2019 r. zleciło jej sporządzenie dla wskazanych 11 miejscowości, w których właścicielami lasów było 1 107 osób fizycznych¹⁹ i powierzchni obrębów: Alwernia miasto 11,65 ha, Brodła 6,90 ha, Grojec 5,28 ha, Kwaczała 52,46 ha, Mirów 3,30 ha,

¹⁷ W 2018 r. – 38 130,00 zł, w 2019 r. – 39 618,00 zł i w 2020 r. – 39 494,00 zł.

¹⁸ W 2018 r. – 10 978,11 zł, w 2019 r. – 10 944,78 zł. i w 2020 r. – 10 949,40 zł.

¹⁹ Łącznie 964 działki o łącznej powierzchni 204,999 ha.

Nieporaz 27,63 ha, Okleśna 9,23 ha, Podłęże 7,44 ha, Poręba Żegoty 16,37 ha, Regulice 46,70 ha oraz Źródła 18,04 ha.

W badanym okresie powiat nie ponosił kosztów związanych z wykonaniem UPUL dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do innych właścicieli niż osoby fizyczne i wspólnoty gruntowe.

(akta kontroli str. 97, 110, 111, 172-197, 209-213)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

W 2019 r. sporządzono UPUL dla 11 miejscowości, z czego w przypadku pięciu z nich ich powierzchnia wynosiła poniżej 10 ha, tj. Brodła 6,90 ha, Grojec 5,28 ha, Mirów 3,30 ha, Okleśna 9,23 ha oraz Podłęże 7,44 ha.

Powyższe stoi w sprzeczności z zapisami art. 19 ust. 3 ustawy o lasach, który wskazuje, że dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasów. W związku z tym dla powierzchni leśnych do 10 ha powinny być opracowane inwentaryzacje.

Starosta wyjaśnił, że przyczyną zlecenia UPUL dla obrębów posiadających mniej niż 10 ha lasów było wykonanie UPUL dla całej Gminy Alwernia, w rozbiu na poszczególne miejscowości. Przy konstruowaniu zamówienia nie rozpatrywano osobno każdej miejscowości lecz traktowano całą gminę jako jeden obszar. Dodatkowo należy zauważyć, iż rozdzielenie zamówienia na dwa różne dokumenty, tj. UPUL i Inwentaryzacja, skutkowałoby wyższą ceną zamówienia.

(akta kontroli str. 97, 110, 111, 172-197, 209-213)

NIK zaznacza, że sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasu zamiast inwentaryzacji stanu lasów mogłoby być uzasadnione w sytuacji, gdyby wiązało się z umożliwieniem prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej - zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o lasach trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się m.in. według uproszczonego planu urządzenia lasu.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2018-2020 przygotowanie organizacyjne, kadrowe i finansowe Starostwa było wystarczające do realizacji zadań związanych z nadzorem nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Zadania te przypisano Wydziałowi Ochrony Środowiska, a także zapewniono wykwalifikowaną kadrę. Pracownik Starostwa zajmujący się zadaniami wynikającymi z ustawy o lasach nie prowadził aktywnego nadzoru nad lasami niepaństwowymi. Zadania w tym zakresie realizowane były przez Nadleśnictwa na mocy zawartych porozumień.

W Starostwie właściwie zaplanowano i wydatkowano środki finansowe na zadania związane z nadzorem nad lasami niepaństwowymi. Środki te przeznaczone były na realizację porozumień z Nadleśnictwami oraz opracowanie dokumentacji urzędniowej. W okresie objętym kontrolą dokumentacja ta obejmowała całą powierzchnię Powiatu.

Stwierdzona nieprawidłowość nie wpływa na ocenę działań Starosty w badanym zakresie.

2. Prawidłowość wykonywania zadań związanych z gospodarką leśną

2.1 Obszar powiatu obejmuje 37 200 ha z czego powierzchnia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, nad którymi nadzór sprawował Starosta w okresie objętym kontrolą wynosiła od 1604,97 ha²⁰ do 1 610,67 ha²¹, na której znajdowało się łącznie 6 976 działek, na których osoby fizyczne były właścicielami 1 118,21 ha²², jednostki samorządu terytorialnego od 336 ha (na koniec 2017 r.), 378 ha (na koniec 2018 i 2019 r.) do 372 ha (na 30 czerwca 2020 r.)²³, wspólnoty gruntowe 64 ha²⁴, spółdzielnie 5 ha²⁵ oraz pozostałe 46 ha²⁶. W lasach znajdujących się na terenie Powiatu wiek drzewostanu określono na ok. 59 lat, a przeciętna zasobność to 180 m³/ha.

Lasy położone na terenie Powiatu zaklasyfikowano do I i II kategorii zagrożenia pożarowego, obliczonego na podstawie kategorii zagrożenia pożarowego dla właściwego terytorialnie Nadleśnictwa określonego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów²⁷. Informacje na temat kategorii zagrożenia pożarowego wskazano w UPUL.

Na terenie Powiatu występują Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 w Dolinie Dolnej Skawy²⁸ o kodzie PLB120005. W dokumentacji UPUL²⁹ dla obrębów Okleśna i Źródła (w gminie Alwernia) nie wykazano do znajdującego się na tym terenie obszaru Natura 2000 natomiast w UPUL dla obrębów Rozkochów, Jankowice i Mętków (gmina Babice) obszary Natura 2000 uwzględniono.

(akta kontroli str. 53-83, 93, 97, 113, 197)

2.2 W okresie objętym kontrolą Starostwo jeden raz w 2019 r. przeprowadziło postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia na sporządzenie UPUL dla lasów niepaństwowych należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych (o powierzchni ok. 220 ha) położonych na terenie: gminy Alwernia, tj. 11 obrębów geodezyjnych.

Do czterech potencjalnych wykonawców skierowano zapytanie ofertowe. Wszyscy złożyli odpowiednie oferty a wykonawca, który zaproponował najniższą kwotę za wykonanie usługi został wybrany do realizacji zadania.

Przedmiotem zamówienia było sporządzenie *Uproszczonych planów urządzania lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, położonych na terenie miasta Alwernia i gminy Alwernia (ok. 220 ha) zgodnie z złożoną ofertą, wraz ze wszystkimi wymaganiami w tym zakresie opiniami i uzgodnieniami. W ofercie wskazano dodatkowo, że sporządzenie UPUL ma być zrealizowane dla poszczególnych obrębów geodezyjnych gminy Alwernia o szacunkowej powierzchni ok. 220 ha.*

Przedstawione zapytanie ofertowe w punkcie *Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków* wskazano, że o udział

²⁰ Wg stanu na 30 czerwca 2020 r.

²¹ Wg stanu na koniec 2018 r. i 2019 r.

²² 5 055 działek, 1 107 właścicieli.

²³ Pięciu właścicieli.

²⁴ 21 działek, jeden właściciel.

²⁵ Dwie działki, brak możliwości ustalenia liczby właścicieli.

²⁶ Starostwo nie posiada informacji dotyczących liczby działek i ilości właścicieli.

²⁷ Dz.U. z 2006 r. Nr 58, poz. 405, ze zm.

²⁸ Obszar obejmujący w Powiecie Chrzanowskim rejon Okleśnej, Źródła (gmina Alwernia), Rozkochowa, Jankowice i Mętkowa (gmina Babice).

²⁹ Obowiązujące od 1 stycznia 2020r. do 31 grudnia 2029 r.

w postępowaniu mogą ubiegać się wykonawcy posiadający wiedzę i doświadczenie oraz dysponujący odpowiednim potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonania zamówienia. Zapytanie zawierało również informacje o możliwości wykorzystania wiedzy i doświadczenia, potencjale technicznym, osób zdolnych do wykonania zamówienia lub zdolności finansowych innych podmiotów niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków. Zamawiający dopuścił również możliwość wykonania zamówienia przy udziale podwykonawców (po spełnieniu odpowiednich warunków).

W trakcie wyłożenia projektów UPUL w Gminie Alwernia dla właścicieli lasów były zorganizowane spotkania otwarte w formie dyżurów przy udziale pracowników firm zajmujących się opracowywaniem operatów, jak i również pracownika starostwa odpowiedzialnego za lasy. Wszelkie uwagi do projektu UPUL zgłoszone przez właścicieli zostały rozstrzygnięte przed zatwierdzeniem planów. Wykonawca w ramach sporządzania dokumentacji zwrócił się do Nadleśnictwa Krzeszowice z prośbą o wydanie opinii (dokument zaopiniowany pozytywnie), Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie uzgodnienia (wniosek został uzgodniony pozytywnie), Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (nie zajął stanowiska) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie (wydano opinię o braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko).

(akta kontroli str. 172-190)

2.3 W okresie objętym kontrolą Starostwo zleciło sporządzenie jednego UPUL dla gminy Alwernia (dla każdego z 11 obrębów ewidencyjnych oddzielnie), których ważność się zakończyła. Plany sporządzone w 2019 r. obowiązują do 31 grudnia 2029 r. a z sporządzone w 2016 r. dla 44 obrębów obowiązują do 31 grudnia 2026 r. Każdy UPUL był zatwierdzony przez Starostę³⁰.

Zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy o lasach Gmina Alwernia na prośbę Starostwa pisemnie poinformowała wszystkich właścicieli działek leśnych o wyłożeniu sporządzonej dokumentacji urzędzeniowej oraz o terminie spotkań, na których można było wnieść zastrzeżenia. W trakcie wyłożenia właściciele działek mogli zapoznać się z projektem UPUL, a na spotkaniach zgłaszali swoje uwagi.

Informacje o obowiązujących w powiecie UPUL nie były publikowane w BIP, ponieważ jak wyjaśnił Starosta, dokumentacja zawierała dane wrażliwe właścicieli lasów prywatnych. W ramach zawartych porozumień nadzór nad lasami przekazano do Nadleśnictw. Jeżeli zachodziła konieczność Leśniczowie w ramach sprawowanego nadzoru wskazywali właścicielom działek zadania do wykonania na podstawie UPUL.

(akta kontroli str. 191-199, 209-213)

2.4 Starostwo nie podejmowało weryfikacji opracowań dokumentacji urzędzeniowej przez właścicieli lasów niestanowiących Skarbu Państwa innych niż osoby fizyczne i wspólnoty gruntowe, gdyż jak wyjaśnił Starosta wszystkie lasy niebędące własnością Skarbu Państwa, posiadały aktualne dokumenty planistyczne. Gminy opracowywały UPUL dla swoich lasów.

Nie stwierdzono nieopracowania dokumentacji urzędzeniowej dla lasów niepaństwowych innych niż osoby fizyczne i wspólnoty gruntowe.

Starostwo Powiatowe weryfikuje rejestr i wykaz działek zawartych w UPUL na bieżąco, tj. w przypadku zwrócenia się strony zainteresowanej z wnioskiem o wydanie zaświadczenia czy działka jest objęta UPUL lub decyzją, o której mowa

³⁰ Każdy dokument opatrzony był pieczęcią Starostwa Powiatowego, Starosty wraz z podpisem oraz pieczęcią wskazującą zatwierdzenie planu wraz z okresem obowiązywania dokumentacji i informacjami o położeniu obrębu, dla którego wykonano plan.

w art. 19 ust. 3 ustawy o lasach, a także z wnioskiem o wydanie wypisu z UPUL, określenie zadań zakresu gospodarki leśnej.

(akta kontroli str. 209-213)

2.5 Pracownicy Starostwa nie prowadzili aktywnego nadzoru nad lasami niepaństwowymi. Oględziny i kontrole w tych lasach (zarówno prywatnych, jak i pozostałych), a także inne zadania nadzorcze (m.in. w zakresie wykonywania przez właścicieli lasów obowiązków kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów oraz trwałego utrzymywania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania, a także zadań zawartych w dokumentacji urzędniowej) realizowane były przez leśniczych Nadleśnictw w ramach zawartych porozumień.

W latach 2018-2020 Starosta nie korzystał z uprawnień wskazanych w § 6 zawartych porozumień, tj. nie przeprowadzał kontroli i oceny realizacji porozumień. Jak wyjaśnił Starosta w latach 2021-2023 są planowane przedmiotowe kontrole.

Ponadto, Starosta wyjaśnił, że Leśniczowie nie zgłaszali niewykonania obowiązków wykazanych w art. 9 ust. 1, w art. 13 ust. 1 oraz art. 24 ustawy o lasach w związku z czym Starosta nie wydawał decyzji w tych zakresach.

(akta kontroli str. 84-90, 97, 209-213)

Podczas sporządzania UPUL w 2019 r dla obrębów w Gminie Alwernia Małopolski Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej uzgodnił pozytywnie wniosek wraz z przedłożoną dokumentacją pn. *Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2029 r.*

Starosta wyjaśnił, że kontrole obowiązków zapewnienia ochrony przeciwpożarowej sprawuje Państwowa Straż Pożarna. Starostwo nie było informowane o nieprawidłowościach w tym zakresie.

(akta kontroli str. 185, 209-213)

Komendant Powiatowy PSP w Chrzanowie wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą na niepaństwowych terenach leśnych odnotowano łącznie pięć pożarów³¹.

Ponadto Komendant Powiatowy wyjaśnił, że we wskazanym okresie prywatne podmioty w żadnym z podanych lat nie występowały do KP PSP w Chrzanowie o uzgodnienie dla ww. lasów miejsc umieszczania tablic informacyjnych i ostrzegawczych, dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu przy wjazdach do lasów oraz przy parkingach leśnych. Podyktowane jest to znacznym rozczłonkowaniem i dysproporcją arealów leśnych prywatnych w stosunku do masywów leśnych będących pod nadzorem Lasów Państwowych PGL w powiecie chrzanowskim, w którym jednym z większych pozostających we własności prywatnej jest obszar ok. 54 ha i 10 ha należący do Spółki. Obszary te są zlokalizowane w dawnym leśnictwie Myślachowice i tworzą oddziały o oznaczeniu 4A i 2A. Usytuowanie tych oddziałów powoduje, że spełnienie wymagań dla lasów państwowych, które kontrolujemy corocznie powoduje tożsamo spełnienie wymagań dla obszarów prywatnych. Ostatnia kontrola w/w spółki miała miejsce w 2019 r.

(akta kontroli str. 91-93)

³¹ Trzy w 2018 r. o powierzchni 0,5 ha, 0,25 ha, 0,14 ha oraz dwa w 2019 r. o powierzchni 0,1 ha i 0,01 ha.

Na zlecenie Najwyższej Izby Kontroli Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Chrzanowie przeprowadziła trzy kontrole w Gminie Trzebinia, Chrzanów i Alwernia. W Gminach Trzebinia i Chrzanów działki należące do gmin wraz z obszarami leśnictw ościennych stanowią kompleks leśny o powierzchni pow. 300 ha, a w przypadku Alwerni ok. 1 500 ha. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- braku uzgodnienia projektu UPUL z Małopolskim Komendantem Wojewódzkim PSP (w przypadku jednej gminy);
- braku uzgodnienia z Komendantem Powiatowym PSP *Sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia dla obszarów leśnych* (we wszystkich gminach);
- braku urządzenia i utrzymania w miejscu wyznaczonym w porozumieniu z Komendantem Powiatowym PSP bazy sprzętu do gaszenia pożaru lasu (we wszystkich gminach);
- braku oznakowania wjazdu do lasu tablicami informacyjnymi i ostrzegawczymi (w przypadku jednej gminy).

(akta kontroli str. 94-96, 214-225)

Według informacji uzyskanych z pięciu gmin³², których lasy podlegają pod nadzór Starostwa:

- w okresie objętym kontrolą wszystkie gminy posiadały opracowane UPUL dla lasów, których były właścicielami;
- w latach 2018-2020 gminy (jako właściciele lasów) podejmowały działania w zakresie kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów oraz trwałego utrzymywania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania;
- cztery gminy³³ z pięciu wskazało, że z lasów, których byli właścicielami w okresie objętym corocznie pozyskiwano drewno (grubiznę),
- wielkość pozyskanego drewna (grubizny) z gruntów leśnych stanowiących własność gmin w latach 2018-2020 (I półrocze) wynosiła 301,10 m³.³⁴

(akta kontroli str.53-96)

2.6 W okresie objętym kontrolą, w lasach będących pod nadzorem Starosty Chrzanowskiego, nie stwierdzono występowania organizmów szkodliwych w stopniu zagrażającym trwałości lasów. Nadleśniczowie Nadleśnictwa Chrzanów i Krzeszowice w wyżej wskazanym okresie nie wnioskowali o zarządzenie wykonania zabiegów zwalczających i ochronnych w lasach zagrożonych, w razie wystąpienia organizmów szkodliwych w stopniu zagrażającym trwałości lasów.

(akta kontroli str. 44-47, 84-93, 115)

³² Alwernia, Babice, Chrzanów, Libiąż oraz Trzebinia.

³³ Urząd Miasta Trzebini nie udzielił odpowiedzi na pytanie dotyczące ilości pozyskanej wielkości drewna (grubizny).

³⁴ Dodatkowo w powyższych informacjach wskazano również, że:

- w gminie Alwernia w latach 2018-2020 nie sporządzano planów zagospodarowania przestrzennego;
- w gminie Chrzanów w zapisach uchwalonych w latach 2018-2010 planach zagospodarowania przestrzennego nie uwzględniano zapisów UPUL, dla których gmina jest właścicielem;
- Gmina Babice, Trzebinia i Libiąż w sporządzanych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia zapisy zawarte w UPUL;
- liczba podatników podatku leśnego wynosiła w kolejnych latach objętych kontrolą: w gminie Libiąż – 364, 367, 365; w gminie Trzebinia – 1 248, 1 184, 1 180; w gminie Babice – 713, w gminie Chrzanów – po 684, 683, 678 oraz gmina Alwernia 765;
- kwota rocznych dochodów z powyższego tytułu (bez lasów Skarbu Państwa) wyniosła odpowiednio: w gminie Libiąż – 1 784,00 zł, 1 694,00 zł, 1 721,00 zł; w gminie Trzebinia – 12 977,55 zł, 12 853,48 zł, 11 619,45 zł; w gminie Babice – nie wskazano, 6 209,90 zł; 4 258,00 zł; w gminie Chrzanów – 16 914,87 zł, 16 736,84 zł, 12 222,55 zł oraz gmina Alwernia 7 078,00 zł.

2.7 W nadzorowanych przez Starostę lasach w okresie objętym kontrolą nie wystąpiła sytuacja, o której mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o lasach (do Starostwa nie wpływały wnioski właścicieli lasów w sprawie pokrycia kosztów zagospodarowania i ochrony związanych z odnowieniem lub przebudową drzewostanu w sytuacji braku możliwości ustalenia sprawcy szkody w lasach, powstałej w wyniku oddziaływania gazów i pyłów przemysłowych, oraz w przypadku pożarów lub innych klęsk żywiołowych spowodowanych czynnikami biotycznymi albo abiotycznymi, zagrażających trwałości lasów).

(akta kontroli str. 44-47, 116)

2.8 W okresie objętym kontrolą do Starostwa właściciele lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa nie składali wniosków o zmianę lasu na użytek rolny.

(akta kontroli str. 117)

2.9 W okresie objętym kontrolą właściciele lub użytkownicy wieczysti nie zwracali się z wnioskami do Starosty wskazanymi w art. 14 ust. 5 ustawy o lasach o dotacje z budżetu państwa na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów zalesienia gruntów³⁵.

(akta kontroli str. 118)

2.10 W okresie objętym kontrolą z lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa pozyskano w latach 2018-2020 odpowiednio 534,21m³, 625,03 m³ oraz 241,71 m³ drewna (grubizny), w tym odpowiednio 72,25 m³, 60,55 m³ oraz 30,45 m³ przez jednostki samorządu terytorialnego. W związku z pozyskiwaniem drewna odpowiednio w latach Leśniczowie wydali 105, 136 oraz 47 świadectw legalności pozyskania drewna. Zawarte porozumienia w §2 pkt 1 lit C wskazują m.in. czynności określone w art. 14a ust. 3 ustawy o lasach tj. związane z cechowaniem drewna pozyskanego w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz sporządzanie właścicielowi lasu dokumentu stwierdzającego legalność pozyskanego drewna

(akta kontroli str. 123-137, 138-152)

Na próbie obejmującej 100 losowo wybranych świadectw legalności pozyskania drewna wystawionych w 2019 r. sporządzonych przez Leśniczych z Nadleśnictwa Chrzanów ustalono, że:

- świadectwa sporządzone zostały według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 lutego 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad cechowania drewna, wzorów urządzeń do cechowania i zasad ich stosowania oraz wzoru dokumentu stwierdzającego legalność pozyskania drewna³⁶;
- spośród 100 świadectw w 99 przypadkach (99,0%) jako podstawę pozyskania drewna wskazano UPUL, w jednym przypadku (1,0%) – jako podstawę, zadania gospodarki leśnej określone w decyzji³⁷.

(akta kontroli str. 292-341)

2.11 W okresie objętym kontrolą z lasów znajdujących się na terenie Powiatu Chrzanowskiego niestanowiących własności Skarbu Państwa pozyskano łącznie 1 400,95 m³ drewna, tj. odpowiednio w latach 534,21 m³, 625,03 m³ oraz 241,71m³. We wskazanym okresie właściciele lasów nie zwracali się do Starosty o wydanie decyzji na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy o lasach, tj. pozyskanie drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, niezgodnie z uproszczonym planem

³⁵ O których mowa w art. 14 ust. 3 ustawy o lasach tj. grunty przeznaczone do zalesienia określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

³⁶ Dz. U. Nr 36, poz. 201, ze zm.

³⁷ Gmina Babice, leśnictwo Piła Kościelecka nr 07/19/14 z 15 kwietnia 2019 r., wielkość pozyskanego drewna 0,88 m³.

urządzenia lasu lub decyzją, o której mowa w art. 19 ust. 3 cyt. ustawy, jest możliwe wyłącznie w przypadkach losowych - decyzje w tej sprawie, na wniosek właściciela lasu, wydaje starosta.

(akta kontroli str. 112, 119)

2.12 Zawarte porozumienia nie zawierały zapisów zobowiązujących Nadleśnictwa do stosowania w ramach prowadzonego nadzoru do wymagań dobrej praktyki.

Odnosząc się do sposobu nadzoru nad realizacją wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej oraz przeprowadzania przed wycięciem drzew w nadzorowanych lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa inwentaryzacji przyrodniczej (ogłędziny, rozpoznanie), np. w zakresie gniazd ptasich, chronionych gatunków roślin i zwierząt, Starosta wyjaśnił, że zgodnie z umowami dotyczącymi nadzoru nad lasami Nadleśnictwa Chrzanów i Krzeszowice zobowiązane są do przestrzegania i wdrażania zasad dobrej praktyki określonej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

(akta kontroli str. 44-47, 123-152)

2.13 W latach 2018-2020 (I połowa) roku wystąpił jeden przypadek w 2018 r. nielegalnej wycinki drzew dokonanej przez właściciela lasu niezgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu. Po podjęciu informacji o tym fakcie od Nadleśnictwa, niezwłocznie przekazano do Policji zawiadomienie³⁸ o podejrzeniu popełnienia wykroczenia z art. 158 § 1 Kodeksu wykroczeń.³⁹

(akta kontroli str. 44-46)

2.14 W Starostwie nie wypracowano procedur w zakresie szeroko rozumianego doradztwa właścicielom lasów w realizacji zadań przewidzianych w UPUL. Ponadto w okresie objętym kontrolą Starostwo nie prowadziło doradztwa dla właścicieli lasów niepaństwowych, ponieważ jak wyjaśnił Starosta nie pozwalają na to środki i siły Urzędu.

(akta kontroli str. 44-47)

2.15 Jak wyjaśnił Starosta, Urząd nie posiada informacji na temat działań przeciwdziałających suszy lub powodzi, wykonywanych w lasach niepaństwowych.

(akta kontroli str. 44-47)

2.16 Starostwo w okresie objętym kontrolą nie weryfikowało na bieżąco aktualności danych zawartych w EGiB w zakresie lasów niepaństwowych, a podejmowane działania realizowane były na wniosek właścicieli działek leśnych.

Starosta wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą do Wydziału Ochrony Środowiska nie wpłynęły żadne wnioski stosownie do art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne⁴⁰.

Wszelkie informacje dotyczące zmiany danych objętych EGiB są zgłaszane do Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

W latach objętych kontrolą właściciele działek leśnych złożyli siedem wniosków dot. gleboznawczej klasyfikacji gruntów i związanej z tym zmiany użytku, w celu

³⁸ Znak OŚR.6164.9.2018.AK2 z 19 marca 2019 r.

³⁹ Na podstawie notatki Leśniczego Leśnictwa Żarki z 9 marca 2018 r. i dokumentacji zdjęciowej pismem z 12 marca 2018 r. znak ZS.753.1.2018 Nadleśnictwo w Chrzanowie poinformowało Starostwo Powiatowe w Chrzanowie o wycince drzew z lasu prywatnego niezgodnie z zapisami uproszczonego planu urządzenia lasu. Pismem znak OŚR.6164.9.2018.AK2 z 19 marca 2018 r. Starostwo zawiadomiło Komendę Powiatową Policji w Chrzanowie o popełnieniu wykroczenia. Pismem z 30 marca 2018 r. znak RSOW.308.18.MM Komendant Komisariatu Policji w Libiążu zawiadomił Starostwo, że czyn w zawiadomieniu to wykroczenie z art. 158 §1 kw i w związku z tym do Sądu Rejonowego w Chrzanowie Wydział II Karny zostanie przesłany wniosek o ukaranie sprawcy czynu.

⁴⁰ Dz.U. z 2020 r., poz.276.

doprowadzenia do zgodności zapisów pomiędzy ewidencją gruntów, a stanem na gruncie i informacjami zawartymi w wykazach rozbieżności UPUL.

(akta kontroli str. 209-213)

Na przykładzie wybranych do analizy 189 działek objętych UPUL⁴¹ wg stanu na 2 czerwca 2016 r., z czego osiem wskazanych w UPUL, jako rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym a stanem w rzeczywistym, ustalono że powierzchnia ewidencyjna tych działek i powierzchnia użytku *ls* była zgodna z ujętą w ewidencji gruntów Starostwa i wykazaną w UPUL.

(akta kontroli str. 198-208)

2.17 W Starostwie nie stosowano przepisu art. 5 ust. 2 ustawy o lasach stanowiącego, że w lasach, przez które przebiega granica powiatów, nadzór nad gospodarką leśną sprawuje starosta, na którego terenie znajduje się większa część obszaru lasu. Nadzór nad lasami niepaństwowymi sprawowany był przez Starostę do granicy powiatu.

Starosta wyjaśnił, że kompleksy leśne, przez które przechodzi granica powiatu, są nadzorowane przez Nadleśnictwa w drodze porozumienia z Powiatem Chrzanowskim, a także z sąsiadującymi powiatami. Zastosowanie regulacji art. 5 ust. 2 skomplikowałoby sprawowanie nadzoru, gdyż należałoby podpisać dodatkowe porozumienia pomiędzy powiatami, prowadzić dodatkowe rozliczenia, przekazywać upoważnienia do wydawania decyzji. W przypadku gdy Starostwa na swoim terenie sprawują nadzór nad całością obszaru leśnego unika się niepotrzebnych problemów administracyjnych wynikających z przekazywania uprawnień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

(akta kontroli str. 44-47, 209-213)

2.18 Starosta corocznie wywiązywał się z wynikającego z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy o statystyce obowiązku przekazywania danych statystycznych dotyczących lasów niepaństwowych. W sprawozdaniach L-03 za lata 2018 i 2019, sporządzonych według wzorów publikowanych na stronach internetowych GUS, ujęto m.in. następujące dane, odpowiednio w latach:

- powierzchnia gruntów leśnych ogółem – 1 233,00 ha i 1 233,21 ha, w tym należących do: osób fizycznych – 1 118,00 ha i 1 118,21 ha, wspólnot gruntowych – 64,00 ha, spółdzielni – 5 ha i pozostałych osób prawnych – 46,00 ha;
- powierzchnia gruntów leśnych objęta aktualnymi UPUL – 1 209 ha;
- powierzchnia gruntów leśnych objęta aktualnymi ISL – 0 ha (wszystkie powierzchnie leśne objęto UPUL);
- powierzchnia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa nadzorowana przez: jednostki lasów Państwowych – 1 606 ha, parki narodowe – 0 ha, służby powiatu – 0 ha;
- pielęgnowanie lasu – 0 i 1 ha;
- powierzchnia objęta trzebieżami – odpowiednio 18 i 27 ha;
- pozyskanie drewna (grubizny) – 574 i 733 m³ (dane Starostwa to: 534,21m³ i 625,03 m³)

(akta kontroli str. 97, 226-231)

Dyrektor Wydziału wyjaśnił, iż różnica w wykazywanej przez Nadleśnictwa ilości pozyskiwanej grubizny może wynikać z zamiennego stosowania pojęcia metrów sześciennych i metrów przestrzennych. Dla każdego gatunku i asortymentu drewna stosowane są różne przeliczniki tych miar.

(akta kontroli str. 342)

⁴¹ Dla obrębu Mętków w gminie Babice, obowiązującym od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r.

2.19 Jak wyjaśnił Starosta w zakresie spraw związanych z nadzorem nad lasami niepaństwowymi, Starostwo współpracowało z Nadleśnictwem Chrzanów i Nadleśnictwem Krzeszowice. Współpraca polegała na prowadzeniu przez pracowników nadleśnictw bezpośredniego nadzoru nad lasami niepaństwowymi, a w trakcie uzgadniania treści UPUL współpracowano z Gminami, które udostępniały pomieszczenia i pracowników do kontaktu z mieszkańcami oraz z Państwową Strażą Pożarną, która uzgadniała zapisy dotyczących ochrony ppoż.

(akta kontroli str. 44-47)

2.20 Nadleśnictwa w trakcie sprawowania nadzoru nad lasami niepaństwowymi w ramach realizacji porozumień, jak wskazał Starosta, nie zgłaszały utrudnień lub ograniczeń związanych z realizacją zadań wynikających z podpisanego porozumienia w sprawie nadzoru.

(akta kontroli str. 44-47)

2.21 Porozumienia z Nadleśniczymi Starosta zawarł w 2017 r. i corocznie aktualizowano powierzchnię lasów, na której Nadleśniczowie mieli sprawować nadzór. W pkt 6 porozumienia Nadleśniczych zobligowano do składania Staroście rocznych sprawozdań z realizacji powierzonych zadań.

Porozumienia nie regulowały kwestii sposobu przekazywania do Starostwa innych danych na potrzeby statystyki publicznej.

W badanym okresie pracownicy Starostwa nie prowadzili kontroli dotyczących realizacji i rozliczania powierzonych zadań. Starosta wyjaśnił, że nie korzystał ze swoich uprawnień do kontrolowania Nadleśnictw ze względu na brak uwag i skarg właścicieli lasów odnośnie prowadzonego przez nie nadzoru. Ponadto w trakcie trwania porozumień Starostwo nie stwierdziło przypadków nie zrealizowania przez Nadleśnictwa powierzonych zadań.

(akta kontroli str. 123-152, 209-213)

W sprawozdaniach⁴² Nadleśnictwa informowały o realizacji zadań powierzonych z zakresu nadzoru nad lasami dotyczących hodowli lasu i pozyskania drewna w tym: odnowień naturalnych i sztucznych zalesień, poprawek, uzupełnień i pielęgnacji lasu, powierzchni objętej trzebieżami, ilości i rodzaju pozyskanego drewna oraz ilości wydanych świadectw legalności pozyskania drewna i ilości wydanych oznaczników.

(akta kontroli str. 232-291)

Starosta wyjaśnił, że Nadleśnictwa dane na potrzeby sprawozdawczości przekazywały elektronicznie lub telefonicznie.

(akta kontroli str. 209-213)

W zawartych porozumieniach Starosta nie powierzył Nadleśniczym wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej (w tym określonych w ustawie o lasach w: art. 12 ust. 2 pkt 2, art. 13 ust. 3 pkt 2, art. 16 ust. 1a, art. 22 ust. 2 i art. 38a ust. 2).

Zgodnie z postanowieniami porozumień, środki finansowe na pokrycie kosztów prowadzenia powierzonych spraw zapewniał Starosta ze środków przewidzianych na ten cel w budżecie Powiatu Chrzanowskiego. Wysokość tych środków za nadzór nad 1 hektarem lasów wyniosła: w każdym roku 31 zł/ha dla Nadleśnictwa Chrzanów i 33 zł/ha dla Nadleśnictwa Krzeszowice. Porozumienia stanowiły, że wielkość powierzchni lasów będzie aktualizowana corocznie w terminie do końca

⁴² Nadleśnictwo Krzeszowice sprawozdania sporządzało jedno dla gminy Alwernia natomiast Nadleśnictwo Chrzanów osobno dla każdego obrębu tj. 37.

lutego na podstawie prowadzonej przez Starostę Chrzanowskiego EGiB wg stanu na koniec roku poprzedniego. I tak:

- w przypadku Nadleśnictwa Krzeszowice powierzchnia objęta nadzorem wynosiła: 331,66 ha w latach 2018 i 2019 oraz 331,80 ha w 2020 r.;

- w przypadku Nadleśnictwa Chrzanów: 1 278 ha w 2018 r., 1 274 w 2019 r. i 1273,16 ha w 2020 r.

(akta kontroli str. 97, 123-152, 153-171)

Starosta wyjaśnił, że nie publikowano porozumień a właściciele lasów nie byli informowani o ich zawarciu, ponieważ traktowano je jako umowy na wykonanie zadań starosty, które nie podlegają publikacji.

(akta kontroli str. 209-213)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

Według przekazanych przez Starostwo danych dotyczących powierzchni objętej dokumentacją urzędzeniową wskazano, że na koniec 2018 r. i 2019 r. Starostwo posiadało aktualne UPUL dla 1 610,67 ha, natomiast w sprawozdaniach L-03 do GUS za te lata wskazano, że powierzchnia gruntów leśnych objęta aktualnymi UPUL wynosiła 1 209,08 ha. W sprawozdaniach wskazywano, że powierzchnia gruntów leśnych odpowiednio w latach wynosiła 1 233 ha i 1 233,21 ha.

(akta kontroli str. 97, 226-231)

Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska wyjaśnił, że rozbieżność w powierzchni lasu wykazanej w sprawozdaniach L-03 a stanem rzeczywistym wynikała z błędnego niewliczenia powierzchni lasów gminy Alwernia w 2018 r. Przy sprawozdaniu za rok 2019 błąd ten powielono, gdyż od 1 stycznia 2020 r. dla gminy Alwernia obowiązywał nowy UPUL.

(akta kontroli str.342)

OCENA CZĄSTKOWA

Starostwo w prawidłowy sposób podejmowało działania w zakresie zlecenia sporządzenia aktualnie obowiązującej dokumentacji urzędzeniowej. Zapewniono opracowanie tej dokumentacji przez wykonawcę spełniającego odpowiednie wymagania techniczne i kadrowe. Pracownicy Starostwa nie weryfikowali opracowywanych przez samorządy gminne dokumentacji urzędzeniowej dla lasów, których były właścicielami.

W badanym okresie w powiecie nie zidentyfikowano przypadków niewykonania przez właścicieli lasów zadań wynikających z ustawy o lasach. W związku z powyższym, Starosta nie wydawał decyzji, o których mowa w art. 9 ust. 2, w art. 13 ust. 3 pkt 2 oraz w art. 24 ustawy o lasach. Zgodnie z porozumieniami zawartymi z Nadleśnictwami, pozyskane w lasach niepaństwowych drewno podlegało ocechowaniu przez leśniczych, którzy następnie wystawiali właścicielom lasów, na prawidłowych formularzach, świadectwa legalności pozyskania drewna. Starosta wywiązywał się z wynikającego z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej obowiązku przekazywania danych statystycznych dotyczących lasów niepaństwowych do GUS, jednakże sprawozdania statystyczne L-03 za lata 2018 i 2019 sporządzone zostały w sposób nierzetelny, bowiem niektóre dane wykazano w nich niezgodnie ze stanem faktycznym.

W latach 2018-2020 Starosta nie korzystał z możliwości kontroli realizacji powierzonych Nadleśnictwom zadań, przewidzianej w zawartych porozumieniach. Posiadał natomiast informacje o zakresie działań podejmowanych przez Nadleśniczych, które pozyskiwał ze składanych przez nich sprawozdań rocznych.

3. Prawidłowość prowadzenia postępowań administracyjnych i egzekucyjnych

3.1 W okresie objętym kontrolą Starosta wydał łącznie trzy decyzje (wszystkie wydano w 2018 r.).

- Nadleśnictwo Krzeszowice pismem znak ZG.750.2.2018 z 30 stycznia 2018 r. poinformowało Starostwo o konieczności wykonania cięć sanitarnych polegających na usuwaniu złomów, wywrotów i posuszu wskazując również właściciela działki leśnej. Pismem znak OŚR.6164.7.2018.AK2 z 26 lutego 2018 r. Starostwo poinformowało właściciela działki o prowadzonym postępowaniu i konieczności wniesienia opłaty za wydanie decyzji. Starosta 2 marca 2018 r. wydał decyzję, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 7 ust. 1 i art. 8 ustawy o lasach, na wykonanie cięć sanitarnych z terminem wykonania do 30 marca 2018 r.
- Właściciel działki 1 czerwca 2018 r. zwrócił się do Starostwa z wnioskiem o zezwolenie wycięcia trzech drzew. Starosta 6 czerwca 2018 r. pismem OŚR.6164.6.1.2018.AK zwrócił się Nadleśniczemu Nadleśnictwa Chrzanów z prośbą o określenie ilości drewna do pozyskania otrzymując odpowiedź wraz z rekomendacją pismem ZS.750.8.2018 z 11 lipca 2018 r. Starosta 18 lipca 2018 r. wydał decyzję pozytywną, na podstawie art. 23 ust. 4 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2, w której m.in. określił termin wykonania prac do 31 grudnia 2018 r.
- 26 czerwca 2018 r. Burmistrz Gminy Alwernia zwrócił się do Nadleśnictwa Krzeszowice z wnioskiem na wyrąb drewna. Nadleśnictwo pismem znak ZG.750.22.2018 z 5 lipca 2018 r. poinformowało Starostwo o konieczności wykonania cięć sanitarnych. Starosta 18 lipca 2018 r. wydał decyzję OŚR.6164.6.2.2018.AK na podstawie art. 23 ust. 4 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2, w której m.in. określił termin wykonania prac do 31 sierpnia 2018 r.

Nie stwierdzono by wyżej wymienione decyzje wydano w sposób nieprawidłowy.

(akta kontroli str. 122-123)

Starostwo nie sprawdzało wykonania ww. decyzji, ponieważ jak wyjaśnił Starosta nadzór na mocy porozumień jest zlecony nadleśnictwom.

(akta kontroli str. 209-213)

3.2 Starosta wskazał również, że Nadleśniczowie nie przekazywali do Urzędu informacji o przypadkach niewykonania przez właścicieli lasów niepaństwowych obowiązków wynikających z ustawy o lasach.

(akta kontroli str. 209-213)

3.3 W badanym okresie w Starostwie nie były prowadzone postępowania egzekucyjne wobec właścicieli lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, bowiem nie wystąpiły sytuacje nierealizowania przez nich wydanych przez Starostę decyzji.

(akta kontroli str. 122)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia, że prowadzone przez Starostwo postępowania administracyjne zakończone decyzjami były prowadzone prawidłowo. W badanym okresie w Starostwie nie wystąpiła konieczność prowadzenia postępowań egzekucyjnych.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o wprowadzenie mechanizmów zapewniających rzetelne sporządzanie sprawozdań i przekazywanie danych zgodnych z danymi rzeczywistymi.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia października 2020 r.

Kontroler
Rafał Rossowski
Specjalista kontroli państwowej

.....